

ЗОРИЩА.

ЕВАНГЕЛСКО
ПЕРИОДИЧЕСКО
СИСТАНИЕ.

ГОД. 5.

ЦАРИГРАДЪ, ІУНІЙ 1869.

БРОЙ 6.

УСПІХЪ НА ХРИСТИАНСТВО-ГО.

Много отъ Христіанскы-тъ Черковы като спасть дълбоко въ спасеніе-то на неученіе-то, на суетніріе-то и на заблужденіе-то, диви-тъ и чоловѣкоядцы-тъ отъ островы-тъ на Тихий-тъ океанъ събуждать ся отъ позываніе-то на Евангеліе-то, отхвърлять идололюбіе-то и злины-тъ които то слѣдягъ, и прауграждать спасителни-тъ на Евангеліе-то истины които проповѣдници-тъ му проповѣдуватъ на тѣхъ.

Въ Тихий-тъ океанъ има единъ купъ острови които си выкатъ Фигийски. Тѣзи острови открыти быхъ отъ единъ Инглизанъ капитанъ Кука на 1943, и еж 225 на четъ, отъ които около 80 сѫ населени, които съдѣржаватъ множесво около 300 хълди души.

Въ тѣзи островы има топли извори, въ които туземци-тъ варятъ ясія-та си. Климатъ-тъ е повече топъ, памукъ-тъ расте саморасль, и овощія-та и дървята на горещій-тъ поясъ са намѣрватъ тамъ изобилино.

Жители-тъ ся хранять отъ ловъ, отъ рыболовство и отъ овощія-та които вмѣраждагъ дървята изобилино. Пивече-то отъ тѣзи островчани плетжть къщи отъ трѣстъ и правятъ единъ видъ платно отъ корж-тѣ на едно дърво, първо като омекне кората добре у водѣ-тѣ: отъ това платно правятъ единъ видъ прѣстилки които вързуватъ около крѣсть-тъ си и тѣ сѫ цѣло облѣкло на мажи-тѣ и на жепы-тѣ.

Растъ-тѣ (бой-тѣ) на тѣзи островчани е по высокъ отъ срѣдень, вратъ-тѣ имъ

дебель и голени-тѣ съ дебели прасета, шаръ-тѣ на кожж-тѣ ираченъ, а косметъ черни, дѣлги въ кѣдреви.

И два-та пола гапсуватъ тѣло-то си и види ся да обычать повече червеното; любятъ много свириш-тѣ и хоро-то, и закачатъши уши-тѣ си и много пати на носъ-тѣ си, украшенія. Раздѣлятъ санаплемена, отъ които всяко има свой-тѣ си начальникъ.

Види ся да пѣнатъ много знанія за правоученіе. Вѣрватъ въ съществованіето Божие и въ умилостивеніе-то на Божественіш-тѣ правда чрѣзъ моленіе; упогрѣбывать обаче и очищеніе-то на грѣхове-тѣ съ моленія и особно съ милостынія.

Такъзъ били растлѣни и разпратени, що корабо-начальникъ-тѣ Грекъ казува че го било срамъ да опишѣ онуй що видѣлъ да ся прѣви между тѣхъ. Человѣкоядство-то было общо между тѣхъ како и многоженство-то. Имали жреци и жрецици, но не идоли; имали и прорицаніща които пытали когато имали нужда.

Христіанство-то си въвело въ тѣзи островы на 1835 отъ двама Англійци священновъпостолы, които като стигнали тамъ тутакси ся прѣдали въ изучаваніе-то на по главинѣ-тѣ языъ, които слѣдъ много и неутирени тѣ дюве извѣршили не само да го научатъ, но и писанъ да го направятъ и да го съскаватъ тѣ, що да могатъ да прѣведѣтъ Свято-то Писаніе на него.

На 1839 стигнали още трима священновъпостоли въ тѣзи островы и донесли

съсъ себе си и книгопечатницъ и потрѣбы и ѹща за подвързуваніе книги: а на 1839 начало първо-то печатаніе на Евангелие-то отъ Марка.

Такова было начало-то, такъва и срѣдства-та на въвожданіе-то на христіанска-тъ върх въ онѣзи малки и никакви острови и орѣдъ очи-тъ на свѣтъ-тъ безесилни, но силни при Бога въ обращаніе-то въ христіанство-то, защото въ едно разстояніе отъ 33 лѣта по голъма-та частъ покръстили ся, изучили ся влажко и женско и сега сѫ народа просвѣщенъ и въ класътъ на политични тѣ народа. Дапо милостивый Богътвори и наши-тѣ умни очи не само да видимъ и да познаемъ сами Евангелски-тъ путь, но и да ся трудимъ съсъ все сърдце за обращаніе-то на други-тѣ за да стигнатъ обѣщаниото имъ блаженство на този свѣтъ и вѣчно-то блаженство на онѣзи свѣтъ.

Да не възинатъ читатели-тѣ че Богъ е сториъ чудо въ обращаніе-то на онѣзи человѣци. Не, това чудно слѣдствіе произлѣзе отъ просто-то проповѣданіе на Слово-то Божие. А вляниe-то на Евангелие-то е любопытно върхъ характеръ-тъ и животъ-тъ на онѣзи диви человѣци.

Като повѣрва пѣкъ въ Христа първата му работа е тутакси да иде да намѣри водж да ся измѣне добре, като понапрѣдъ читалъ ѹзнаеъ ѹ что е чистота, нито е искаль да е чистъ. Послѣ ся старае да си направи дрехи които да покрываютъ то-то му.

Слѣдъ туй ся хваша за работѣ; като попаврѣдъ е спалъ прострѣнъ деня и ноша и благодаренъ съ онуй което туха замъ е можалъ да намѣри за да ся насъти; а сега е готовъ да работи съ усердіе, да ся труди ѹшто съ работаніе-то да си искарува нуждни-тѣ за живѣніе и ѹща.

Като понапрѣдъ не ѹзнаеъ ѹ что е любовь или благоутробие, слѣдъ обращаніе-то си въ христіанство-то, подкача да ся старае за сродници-тѣ и приятели-тѣ си, за спромасы-тѣ, за болни-тѣ, за проповѣдникъ-тѣ и за распространеніе-то на христіанство-то въ други области, и приноси споредъ силѣ-тѣ си отъ онуй, ѹшо му остава за всички тѣзи благородни и человѣколюбиви прѣдмѣты.

ПРЕДУГОТОВЛЕНИЕ ЗА СМЪРТЬ.

Търговци-тѣ когато проваждатъ стоки-тѣ си за на вѣнъ, прѣди да излѣзе парадъ-тѣ отъ пристанище-то, постаряватъ ся да извадятъ една сигуранція (асфалик) за тѣзи стоки; ѹшто ако бы да потъне парадъ-тѣ или стоки-тѣ да ся искакъ поврѣдятъ да могатъ чрѣзъ тѣзи сигуранціи да упазватъ себе си отъ пагубы. Които прѣзиратъ това и нерачатъ да плащатъ и малко-то количество което ся иска за усигуряваніе-то, тѣ сѫ изложени на пагубы и теглятъ много беспокойствія: като чуатъ фученіе-то на бурътъ тогазъ е късно да отидатъ на писалище-то на общество-то и да искаятъ сигуранція-тѣ на стоки-тѣ които сѫ били по напрѣдъ искратени.

Така и ты, о человѣче, като грѣе сънце-то и като е сега сгодно врѣме, гледай да свършишъ онѣзи прѣдуготовленія които сѫ нуждни на душъ-тѣ ти прѣли да дойдешъ до рѣкѣ-тѣ на смърть-тѣ и прѣди да тя нападне страшна-та бѣда, защото тогазъ ѹшо бѣде късно, и какво още тя ползува ако всички свѣтъ придобиешъ а душъ-тѣ си отщетишъ?

ВЪСКРЪСЕНІЕ-ТО.

Язычици-тѣ желѣахѫ и сѣгувахѫ безъ вазежда. Строенъ стѣлъ, разбитъ корабъ, кытара на земѣ-тѣ лежаща съсъ скъсаны струни, цвѣтова панка смазана и безъ благоуханіе;— тѣзи и други подобни образи бѣхѫ Символи-тѣ чрѣзъ които изразявахѫ безнадеждѣ-тѣ си скърбъ когато смърть-та грабнуваше любезни-тѣ имъ. Мысль-та че смърть-та е порта-та изъ животъ не дохождаше въ умъ-тѣ имъ, за да развесели раздѣляніето или да освѣти гробъ-тѣ. Непознавахѫ истинѣ-тѣ, че гробъ-тѣ е само пърстъ-та и тѣло-то е съмѣ-то отъ Бога посълано което ѹшо изникне въ бѣдѫщїи-вотъ; че съмѣ-тѣ не е строенъ по е прѣнесенъ на друго зданіе и въ другъ градъ за да бѣде стѣлъ въ Храмъ-тѣ на Бога живаго; че цвѣтъ-тѣ не е смазанъ, но е прѣсаденъ за да ся развие и да цвѣти съ по сладко благоуханіе въ по мекъ пърстъ и по благорастворенъ въздухъ: че кытара-та не е развалена нито музикальностъ-та ѹшо изгубена, но ся е турила въ рѣцѣ-тѣ на по искусенъ му-

зикантинъ, който съ небесно искуство знае да извади отъ неї такваши единъ гармоній којто човекъ не бы оцѣнилъ и свѣтъ-тъ не бы развалилъ; всички тѣзи иѣща, язычници-тѣ гы иѣмахъ въ богословіе-то си ниго въ сънища-та си. Скърбехъ както онѣзи които иматъ надежда.

А за вѣрный-тѣ Христіанинъ онова което си вижда другому да е конецъ тѣ и развали-та на всяка плодовитостъ быва истинна-та иѣна производителностъ. Онова което си вижда като че растопава всяко прѣмущество, изсушава всяка хубость, развали всяка сладостъ, и съкрушава всяка силъ на прозабаваніе-то, това сѫщо-то чрѣзъ което всички тѣзи си произвождатъ отъ недѣятелностъ и и немощъ да извѣршватъ работѣ-тѣ си и да испытаватъ-цѣль-тѣ на сѫществованіе-то имъ на свѣтъ-тѣ. Смърть-та като е сама едно зло и едно наказаніе, тя пакъ е Божіе-то ордѣе за отваряніе-то на най высокы-тѣ свойства и съвѣршенства на сѫществованіе-то ии. . . Чрѣзъ тъмнинъ става че стигвамъ видѣлия, чрѣзъ паданіе, възлѣзвами; чрѣзъ сълѣзваніе въ долини-тѣ намѣрвами пътъ-тѣ си горѣ къмъ безсмъртіе-то. Чрѣзъ зими-тѣ е дѣто минувами въ пролѣтъ-тѣ: чрѣзъ умираніе ставами живи вѣчно. Вѣчный-тѣ, трайны-тѣ, безсмъртны-тѣ животъ само чрѣзъ умираніе ся достига. Животъ-тѣ съѣдъ въскръсваніе-то е най высокий-тѣ видъ на животъ; най вѣрилъ както и най славно-то безсмъртіе. Иѣма вече разсищуваніе, иѣма растѣніе, иѣма смърть. "Благословенъ Богъ и Отецъ на Господа нашего Іисуса Христа който по иного-то своїхъ милости възроди насъ за надежда живъ чрѣзъ въскрѣсеніе-то на Іисуса Христа отъ мъртви-тѣ за наслѣдие нетленно, неоскърпляемо, и не повѣхнуваемо, съхранено на небеса: (1 Петр. 1: 3, 4.)

БЛАГОДѢТЕЛСТВО.

Нѣколко приятели бѣхъ събрани и отвори ся разговоръ върхъ успѣхъ-тѣ които Богъ дава на онѣзи които споредъ силѣ-тѣ си спомоществуватъ за распространеніе-то на Божіе-то Слово между всички-тѣ народы, какъ онѣзи които даватъ помпого за благодѣтелини предметы, Богъ нѣкакъ си гы благославя щото и съразиѣро съ благо-

дѣнія-та имъ быва и успѣваніе-то имъ въ спечаляваніе-то на срѣдства за да распространять свои-тѣ благодѣлія по про странно. Една госпожа които прислѣтеваше приказа слѣдующе-то като примѣръ на това.

"Имахъ," рекла тя, "трима братія които бѣхъ съ голѣмъ грыжъ и много вниманіе въспитани отъ добры-тѣ наши родители. Баща ни и майка ни ся трудехъ да възхнуватъ въ уиове-тѣ имъ длѣжностъ тѣ и привилегії-тѣ що имахъ да събиратъ и да спастрятъ и да даватъ, всякой отъ своего си, нѣщо за спомаганіе на работѣ-тѣ на блаженый-тѣ нашъ Искупителъ. "Всякой отъ тѣзи братія имаше единъ кутий въ којто пущаше прѣзъ една луничка въ покривъ-тѣ, какви-то пары му ся давахъ даръ. Три-тѣ тѣзи кутии едно врѣме въ прѣносяне въ пѣкоіхъ другожакъ ся загубихъ, но слѣдъ пѣкое врѣме момчета-та гы намѣрихъ и толкозъ ся зарадувахъ щото рѣшихъ на чистъ-тѣ да гы отворятъ. Любопытно-то бѣ че пары-тѣ въ три-тѣ кутии бѣхъ почти равни, по петь лири близу."

"Най голѣмый-тѣ ми братъ отдавна же лааше да си има часовникъ, и така безъ никакво подвоеніе на умъ-тѣ той ту такси отиде та даде всички-тѣ си пары за единъ часовникъ.

"Вторый-тѣ ми братъ бѣше на два ума, той раздѣли пары-тѣ си на два дѣла и единъ дѣлъ употреби за свое си удоволствіе и другій-тѣ дѣлъ даде на едно благодѣтелло общество.

"Най малкій-тѣ ми братъ пожъргова всичко; нищо не задържа за свое удоволствіе и угодженіе, но доброволно и радостно даде всичко за Господа.

"И сега трѣба да ви кажа нѣщо за подирній-тѣ животъ на тѣзи братія. Прави-тѣ, които тѣ тогазъ показахъ, бѣхъ показатели на подирно то поприще въ животъ-тѣ на всакого отъ трила-та ми братія.

Голѣмый-тѣ вѣзваше въ много търговски прѣдприятія отъ които той очакваше голѣмо богатство, прахоса много пары въ такви спекулации, но въ нищо не сполучи, и сега къмъ свършеніе-то на единъ дѣлъ-тѣ животъ той е сиромахъ човекъ и отъ нѣколко години насанъ зависялъ съ благодѣтельство-то на по малкій-тѣ си братъ за живѣяніе-то си.

“Вторий-тъ ми братъ не е сиромахъ, по не е ни богатъ, и никога не е бывъ задоволенъ съсъ състояниe-то си.

“Третий-тъ ми братъ сега скоро ся помина. Той оставилъ илюстрированъ хълди листъ, освѣнъ що даде толкъ свободно и богатодарно за проповѣданіе-то на Евангелие-то между язычниците-тѣ и за много други благодѣтелини предметы. Въ всяко въщо за което ся той здрави Богъ му даваше да успѣе, и така прѣзъ всичкиятъ си животъ той не прѣстануваше да дава свободно и щедро отъ всичко което Богъ бѣ турилъ въ рѫцѣ-тѣ му. Свободно прѣнамаше и свободно и доброволно даваше.”

ЗАРАДИ ОКО-ТО.

За да може човѣкъ, като и четверопожни-тѣ животни, да гледа чисто външни-тѣ предмети трѣбва да е око-то чисто и чисто. За това намѣреніе все-мудрий и всеблагий нашъ Създатель е снабдилъ око-то съ единъ малъкъ жлокъ, (глазица) или оръдие което прави и отдѣла единъ видъ отъ жидкостъ, която ся выка съзъмъ конто ся простираятъ по всичко-то око и посѣлъ ся бръшатъ отъ клепачи-тѣ, които за това ся затварятъ и отварятъ толкъ често и ся запосатъ пакъ къмъ вътрешни-тѣ жгълъ на око-то дѣто има отворена тръба прѣзъ коикъто слизатъ въхъръ въ носъ-тъ и ся испаряватъ како дойдатъ въ осязаніе съ въздухъ-тѣ които дыхамъ, и които като прѣминува прѣзъ носъ-тъ въ бѣлый-тѣ дробъ стоплюва ся и така е погрѣбенъ за испареніе-то на съзъмъ-тѣ конто текутъ тамъ. Ако не бы били съзъмъ-тѣ и клепачи-тѣ, щѣхъмъ да гаѣдамъ иѣща-та като прѣзъ стъкло на което отгорѣ има прахъ.

Освѣнъ това небесны-тѣ нашъ Баша е турилъ по край клепачи-тѣ многочисленни косми, за да прѣдувардять око-то отъ насѣкъми и други иѣща, които бы могли да влѣзатъ въ тѣхъ, ако не бы били тѣзи влакна. Во вътрешни-тѣ краища на ингачи-тѣ има още бесчетни малки жлоци, конто отдѣлятъ едно, елео-видно сѫщество което е погрѣбно да въспира краища-та да не ся трѣхътъ едно отъ друго, и да държи съзъмъ-тѣ въхъръ подъ клепачи-тѣ.

Още благий-тѣ нашъ Създатель е снаб-

дилъ око-то съ четири малки ръбици, съ които може да ся дига и ногъ и падълу, налесно и падъво и окодъ; и така мы избавя отъ трудъ-тѣ да обращамъ лице къмъ коикъто странъ ищемъ.

Но това е ищо като ся сравни съ надестественый тѣ машина-та на зърнотѣ на око-то. Когато разгледа иѣкой обѣкъ-та съ които е обвито око-то, жидкости-тѣ конто съдържаватъ, стъкловидни-тѣ лещъ и зѣницъ-тѣ, прѣзъ които прохожда видимо-то, и зрителъ-тѣ живѣтъ отзадъ прострѣнъ върхъ коикъто ся начертава образъ-ть на всички-тѣ иѣща конто гледатъ, не може да не ся чуди на мудростъ-та и благословъ-та Божиѣ и да не е признателенъ за този даръ Божиѣ толкъ красенъ и толкъ полезенъ.

Да не ся види странно на дѣца-та катаго чуїтъ, че машина-та на фотографъ-тѣ не е друго освѣнъ полражаніе на око. Съкло-то което е прѣдъ машина-тѣ представя стъкленикъ-тѣ лещъ, а стъклена-та плоча, върху коикъто ся начертава човѣчески-тѣ образъ, прѣставя живъ-тѣ на зърните-то. Онуй що става чрѣзъ фотографий-тѣ, става и чрѣзъ око-то. Човѣкъ чрѣзъ разумъ тъси ползува ся отъ работи-тѣ како и отъ естествени-тѣ закони Божиѣ въ свѣтъ-тѣ.

ПСЕТА.

Родъ-тѣ на псета-та съдържава четири особни вида; родъ-тѣ на питомни-тѣ псета, онзи на вълци-тѣ, онзи на чакалы-тѣ и онзи на лисици-тѣ. Първи видъ на псета-та е най знаенити-тѣ за човѣкъ, и за този видъ ще кажемъ ищо за научваніе на малки-тѣ наши читатели. Видъ-тѣ на псета-та е отъ диви-тѣ и питомни-тѣ. Диви-тѣ псета иматъ три разни вида отъ конто два-та ся намѣрватъ въ Южна Африка и всякога живѣтъ на чети. Ловецъ-тѣ псета сѫ толко дързостливи и яки, щото нападать безъ страхъ не само въръзъ дребенъ добитъкъ, но и прѣзъ говеда и коне, и произвоядатъ голъмы поврѣди и разоренія въ добитъци-тѣ. Въ Въсточия Индия и трети видъ диви псета, конто живѣтъ и тѣ на чети и нападать безъ страхъ въръз всички-тѣ животни и въръз саки-тѣ тигри и лъвове.

Многочисленни видове поета и памы бърнати отъ дивы на питомини; но по главны-тѣ отъ тѣхъ съ куче-то отъ *Табетъ ловецко-го* (което ся назва общо хартъ или хартка), Американско-то будокъ, пастырско-то или обчарско-то и други по маки и по разны видове, които за съкращение не поменувавши.

Отъ всички-тѣ животни, които е създалъ Богъ за потребъ на човѣка, куче-то ся види да е най вѣрно и по не-раздѣлимъ другарь на човѣка. Ако ни допушавахъ кратки-тѣ прѣдѣли на листъ-ти, могли бы да кажемъ иного добрии повѣствованія за вѣрностъ-та и мудро-то поведеніе на това благородно животно, което быва иного пади только прѣдано на господара си, щото кога умре той, не яде пицо и прѣпочита по добръ да умре неже да остане въ ражъ-ти а другы. Но колко бесчестивично и жачителски употребяватъ иноземна и най много дѣца-та този вѣренъ другарь на човѣка, съ бой и различни маки, като съ кротостъ могатъ да го научатъ да прави много работи достойни за чудесе. Приказва ся въ историй-та че едно куче било научено да ходи наедно съ добыци-ти на господара си като вдѣть на пашъ, и кога ги докарвало вечеръ у дома, да зема сѣдъ, да изважда вода изъ гърьнъ-ти, да ги напоюва, да ги вскора въ кошаржъ-ти имъ, да и на туръ на всяко соразмѣрия-ти му хранъ, и като излѣзе да затваря вратата за кошаржъ-ти.

ИХНЕВМОНЬ.

Ихневмонъ-тѣ е чудно животно, не само по видъ-ти но и по начинъ-ти на живѣяніе-то си; памѣтра ся най много въ Египетъ, и едрини-та му е колкото величината на единъ срѣдни котъ, и храни ся съ птици, гадове и мышки, и това е много полезенъ на човѣка въ земѣ каквато е Егыпетска-та, дѣто тѣзи животни ся памѣтвратъ иного; а особено е полезенъ да възбранява голѣмо-то наращеніе на кръводи-ти, защото издирава и пожада яйца-та имъ които крокодили-ти заравятъ по брѣгъ-ти на рѣка-ти.

Ихневмонъ-тѣ е билъ единъ отъ много-то прѣмети на които Египтяни-ти съ слу-жили като на богове, за благодѣяніе-то което имъ правилъ Ихневмонъ-тѣ като

съсыпватъ и пожадалъ яйца-та на кроко-дили-ти, които причинявали и причиняватъ още голѣми пагубы въ тази земѣ, за това като не дръзвовали да ги убийтъ кланили имъ ся като на богове. Колко сириана и унижава човѣка певѣдѣніе-то на истинѣ-та? и колко суевѣрство-то и заблужденіе-то правятъ господари на земѣ-ти по доленъ и отъ самы-ти при-съкающи са! (пълзящіи)

Ихневмонъ-тѣ може да ся укроти, и то-гъстава като кашна котка и чисти кашъ-ти отъ мышки-ти; но като прави това, не гледа като за лошо и безъвестно да пагледа и пологъ-ти на кок-шики-ти и да испояжда яйца-та имъ, които съ потребни само за господари му. Услаждать му ся много и пилета-та, за туй пагуба-та които причинява въ кашъ-ти е много по голѣма отъ онази които правятъ мышки-ти, заради които го упи-томаватъ.

Въ Индія го употребяватъ за истрѣ-блеше на гущери-ти и на голѣмо-то множество зміи: а е толкозъ искусенъ въ тѣзи работи и толкозъ мужественъ, щото напада и върхъ самы-ти най ядо-вати зміи, но възкоги винаге да ги хва-ща за вратъ-ти за да не могатъ да го ухапатъ. А когато ся случи да биде ухапанъ отъ иѣкоѣ ядовитъ змій, тогази тича незабавно та израви и изляжа иѣкакъвъ коренъ които му дѣйствува като църъ, и тѣй ядъ-ти отъ змій-ти не поврѣжда го. Далъ му е Богъ естественикъ мудростъ за да може да прѣупазва животъ-ти си отъ ядовиты-ти здѣи.

— Добры-ти дѣла на човѣка уподобяватъ ся на лозъ (хасма), които макаръ че не подири кашъ-ти, кити ѿ обаче

Прочутый-ти метеорологъ (въздухуя-ритель) отъ градъ-ти Бруклинъ срецъ Новъ Йоркъ ималъ куче което било изу-чило да го събужда всякой часъ прѣзъ нощъ-ти, тутакси като чуяло че дрънка часовникъ-ти, за да записва на значенія-та на барометръ и на термоомрътъ.

— Прѣзъ иѣсентъ Априлъ единъ го-димъ параходъ Сантіаго, ся е стро-шиль, и потънъ въ проливъ-ти Маджелоновъ; освѣнь пассажири-ти отъ които много заминали, и 400,000 Лира въ сребро, и поща-та съ ся загубили.

Индийка майка.

Гледайте, читателки мои, тази картичка, и виждте можете ли да проумите що прави тази майка съ дътвешето си което държи въ ръцъ. Може да е илично за васъ да вървате когато ви кажат какво прави тя тамъ. Тя е една Индийка майка. За зла честь споредъ нейното мнение, родило й ся женско детенце. Ако било илжко тогавъ всички-тъ съсѣдки бы дошли да й честитятъ и донесли бы и жито, сладки пити, захарчета и други дарове съ думы-тъ "Да е живъ сынъ-ти", и пр. Но сега малко-то и невинното детенце, понеже е женско, не прими никаква честь, и окалнина-та майка, като размыслила за своѧ-тъ скърбна часть въ животъ-тъ притѣсила и прѣзирила отъ жестокий-тъ и нечувствителни-тъ си илжъ, и като че мысли също ще бѫде и съ това мило детенце ако живѣе, най сетиъ тя tolkозъ ся распали щото да потъчи и да уничтожи майчини-тъ си чувства и да рѣши за подобрѣ да пожъртува тойзи новодобътъ животъ за да го отърве отъ бѫдъщи-тъ злини.

И тай ти отива при святъ-тъ рекъ Гангъ, (којъто тамоши-тъ обожаватъ и си кланятъ на нея и на страшни-тъ крокодили които живѣятъ въ нея,) и като изрича иѣкои думы като молбя за умилостивеніе-то на богиня-тъ, безъ да дързне да погледне единъ усмъхнато-то лице на детето, да не бы да ся въздрали пакъ майчина любовь и да ѝ отвърне отъ напиреніе-то ѹ, тази злочестна майка хвърля дете-то въ водъ-тъ! Скоро ся подава тамъ грозна-та глава на крокодилъ-тъ, който отваря широки-тъ си уста пълни съ остри зъби, та погълта детенце-то и не ся вижда вече.

Какво ужасно зрѣяще! Но да попытали сегакое що прави ваше то състояніе да е подобро отъ състояніе-то на толко-

зи иллионы ваши сестри въ Индій? Желай быхъ всяка майка и всяка мома, които прочита тази статиѣ да мысли за това и да бѫде увѣрена че е задължена на Християнск-тъ религій за освобожденіе-то си отъ таквъзъ заробително и убийствено суевѣrie. Само въ Християнски-тъ народы женски-тъ полъ прими онова почитаніе и онова пѣжно пригледваніе отъ илже-тъ за коего Богъ го е създалъ. Мыслите ли вы пѣкога за сестри-тъ си въ Индій конто стрѣдать потъмни въ изычески суевѣрия? Какво правите вы за тѣхъ? Молите ли ся Богу за тѣхъ? Идва ли ви на умъ по пѣкогашъ че и вы можете да сторите по нѣщо за тѣхното просвѣщеніе и за обращеніе-то имъ къмъ Господа Іисуса Христа? Пытате ли, "Ами какво може эдна Българка да помогне на единъ языческъ Индийкъ"? Когато съ петь гроша ся купува едно Евангелie и когато има благородни самотвергливи жени отъ ваши-тъ сестри, ако и да съ не отъ Български народъ, конто съ прѣзирали свое-то спокойствіе и съ отишъли тамо да поучаватъ на тѣзи бѣдни майки спасителни-тъ истини на Евангелie-то, съчувствува ли вы тѣмъ? Поменувате ли ги въ молитви-тъ си? Попытахте ли себе си пѣкогашъ, "зашо да не пратѣ и взъ поне едно Евангелie тамъ за просвѣщеніе-то на онѣзи сестри конто сѣдатъ въ тънинѣ-тъ и въ смърти-тъ сѣнкъ?"?

Но сега ще мя простите ако ви забѣлѣжъ едно нѣщо което е до васъ малко по близу отъ Индій. Нѣма ли и между васъ иъничекъ пѣкотъ остатъкъ отъ сѫщътъ тази идея за малки-тъ дѣца които е накарала онѣзи майки да хвърля дѣтето си въ рѣка-тъ да го изядатъ крокодили-тъ? Нѣма ли иѣкаква разлика въ тои-тъ съ който съсѣдки-тъ изричатъ обыкновенно-то поздравеніе "Да е живо;"

Не е ли друго като е женско а друго като е илжко? А то право ли е? Угодно ли е Богу, който е Податель-тъ на животъ?

Пакъ не намѣрватъ ли ся пѣкои майки конто ако и да не смѣятъ да уморятъ тѣзи конто Богъ е имъ далъ, пакъ быхъ ся радвалъ да ся отърважъ отъ тѣхъ? Не могъ де не забѣлѣжъ тута едно нѣщо което ми направи едно иного жалостно впечатление.

При един скелік край Дунавъ чакахъ за да влѣзъ въ Нѣмскій-тъ парадъ. Доста много пѣтици излизахъ, а между други една хубава "алафранка" обѣчена жена която носаше въ рѣцѣ едно дѣтче около десетмѣсечно. Малки-тѣ дѣца винаги привличатъ вниманіе-то ми, и като гледахъ туй хубаво дѣте и на гызыденѣ-тѣ му майка, мыслихъ че трѣба да е ти пѣкоя Нѣмцойка. При излѣзваніето кето бѣхъ на мостъ-тъ и азъ бѣхъ до тѣхъ близу, налица-та отъ задъ гы поблѣсна малко и дѣтче-то упашено помрѣдало малко и капела-та паднѣла отъ главъ-тѣ иду долу на дѣски-тѣ. Майката ся наведе та зѣ капелъ-тѣ и ѹъ наложи на дѣтче-то, но мыслите сега какво бѣ иоето удивленіе като ѹъ видѣхъ че удари ти сильно единъ дваждъ дѣтето, и послѣ извѣска на Бѣлгарски тѣзи думы: "Щя тя убий," и гиѣвъ-тѣ който ся явеше на лице-то й показаше че имаше въ сърдце таквици чувства които сътвѣтствуваха на заплашителни-тѣ й думы.

Никога не ми ся е видѣла жена така грозна както ми ся видѣла въ описъ. Да бѣ имала ти един лична хубость като из Артемидѣ невъзможно бѣ за мене да имамъ за неї никакъ почетъ. Най брѣчкавата сгърбена и безъ зѣбы баба инка, която боса дохожда пеша на ѹъ-тѣ е хылди пѣти по хубава отъ є. Каква майка е та, помислихъ азъ, вѣчастне дѣте-то й, какъвъ человѣччане? Какви граждани ставатъ да-тѣ таквици майки?

за услите че азъ това пишѫ калъва Ъ-е на Бѣлгарки-тѣ — Не. вѣзъ майка ся намѣрватъ много так-един видѣлъ Бѣлгаріѣ; но азъ тѣзи още други. Азъ може да сте видѣли всички таквици скоро бы исчезнали скъп-тѣ пародъ фри измежду Бѣлгар-пародъ!

и отъ всякой другъ

ИНСТИНКТЪ-ТЪ.

Разны събитіи, явни чвотни-тѣ. върхностъ разгледатъ самъ-тѣ по- да отдавамъ на много правѣть пы таквѣсь зарѣ на разумѣніе каквато гы води да употребяватъ срѣдства за извѣр- шованіе на намѣренія, не треба, обаче, да не знаемъ че прѣдѣлъ-тѣ, който гы раз-личава отъ человѣчески-тѣ родъ, еши-

рокъ и непроходимъ. Макаръ че нѣкоги отъ животни-тѣ подъ едно голѣмо ста-рапие на человѣка, образуватъ много по-лезни навыковенія, но нѣматъ срѣдства да преподаватъ тѣзи прѣимущества на потомци-тѣ си; не сж способни да улуч-шаватъ родъ-тѣ си.

Родъ-тѣ на слонове-тѣ, на пегата-та и на коне-тѣ е истый споредъ знанія-та и естественни-тѣ дарованія, каквото сж были и прѣдъ хилядо години, нѣщо което ако и да е тѣсно свързано съ недостаточе-ство-то на языкъ, не може обаче никакъ да ся отдаде това на языкъ-тѣ. Това недостаточество трѣба да ся разгледа като второстепенъ знакъ на ограничени-тѣ прѣдѣли въ които Създатель-тѣ е огра-дилъ умственни-тѣ имъ силы, защото има животни на които языци-тѣ сж спо-собни да произносятъ рѣчи.

Животни-тѣ не сж способни за по вы-соки обученія на умъ-тѣ, сирѣчъ да раз-саждаватъ и да разглеждатъ, освѣнь съ единъ кратъ начинъ дѣтъ размышияватъ. За тѣло-тѣ си нѣматъ нужда за дре-хы, нито за храна-тѣ си нужда за го-тивеніе. Ходеніе-то на два крака толкозъ прилично на словесни-тѣ, странно-е на по-голѣмѣ-тѣ частъ отъ животни-тѣ. Изра-женія-та на гласъ-тѣ имъ, ако и да сж попутни, далечъ сж обаче отъ члены-тѣ произношенія на человѣчески-тѣ гласъ. А най вече, като сж подъ естествено-то Божие Правленіе, и ся покоряватъ слѣ-по на законы-тѣ му, не могатъ да по-знаѣтъ и да служатъ на Създателя си. Нѣматъ жрѣбие или дѣлъ въ нравствен-но-то му правленіе. Нѣматъ законъ на правдѫ написанъ на сърдца-та имъ и отвѣтственность за прѣстъпленіе. Не под-лежатъ на съдъ, въ съдилище-то на Божиѣ-тѣ прѣдѣли.

Споредъ прѣстъ-тѣ имъ направъ, ви-ди ся невъзможно да каже нѣкой довол-но право за совѣсть-тѣ и умственни-тѣ имъ силы; но не можемъ да вѣрвамъ че, духъ-тѣ имъ е създаденъ безсмъртенъ. Свато-то Писаніе не само неподтверля-ва таквѣсь идеи, но ся види че е и про-тивно на таквици мнѣнія. Писаніе то казва че духъ-тѣ на скотъ-тѣ слизъ въ зем-ли-тѣ, а духъ-тѣ на человѣка възлиза на горѣ, и говори съ особно изясненіе за скотове-тѣ, които погибватъ.

СТИХОТВОРЕНИЕ.

СЛАВНАТА ЗЕМЯ.

И-мамъ От-ца азъ въ слав-ни-тѣ зе-мѣ: И-мамъ От-ца азъ въ слав-ни-тѣ зе-мѣ:
О-тецъ ми вы-ка, не-го тамъ Ще вид-ій въ слав-ни-тѣ зе-мѣ
Е-то, пат-никъ съмъ изъ къмъ о-нѣзъ зе-мѣ: Е-то пат-никъ съмъ изъ къмъ о-нѣзъ зе-мѣ:
О-тецъ ми вы-ка, не-го тамъ Ще вид-ій въ слав-ни-тѣ зе-мѣ.

1
И-мамъ От-ца азъ въ слав-ни-тѣ зе-мѣ:
И-мамъ От-ца азъ въ слав-ни-тѣ зе-мѣ:
О-тецъ ми вы-ка, не-го тамъ
Ще вид-ій въ слав-ни-тѣ зе-мѣ.
Е-то, пат-никъ съмъ изъ къмъ о-нѣзъ зе-мѣ:
Е-то, пат-никъ съмъ азъ къмъ о-нѣзъ зе-мѣ:
О-тецъ ми вы-ка, не-го тамъ
Ще вид-ій въ слав-ни-тѣ зе-мѣ.

2
И-мамъ Спаси-тель въ слав-ни-тѣ зе-мѣ
И-мамъ Спаси-тель въ слав-ни-тѣ зе-мѣ
Спаси-тель ми вы-ка, Него тамъ
Ще вид-ій въ слав-ни-тѣ зе-мѣ.
Е-то пат-никъ съмъ азъ къмъ о-нѣзъ зе-мѣ.
Спаси-тель ми вы-ка, Него тамъ
Ще вид-ій въ слав-ни-тѣ зе-мѣ.

3
И-мамъ вѣ-нецъ азъ въ слав-ни-тѣ зе-мѣ.
Иисусъ ще ми вѣ-нич-е тимъ
Съ вѣ-нецъ-ть въ слав-ни-тѣ зе-мѣ.
Е-то пат-никъ съмъ азъ къмъ о-нѣзъ зе-мѣ.
Е-то пат-никъ съмъ азъ къмъ о-нѣзъ зе-мѣ.
Иисусъ ще ми вѣ-нич-е тимъ
Съ вѣ-нецъ-ть въ слав-ни-тѣ зе-мѣ.

4
И вѣс-ла вид-ій въ слав-ни-тѣ зе-мѣ,
И вѣс-ла вид-ій въ слав-ни-тѣ зе-мѣ,
И вѣ-ница съ радость Спаса тамъ
Да хва-ли-мъ въ слав-ни-тѣ зе-мѣ.
Е-то пат-никъ съмъ азъ къмъ о-нѣзъ зе-мѣ.
Е-то пат-никъ съмъ азъ къмъ о-нѣзъ зе-мѣ.
И вѣ-ница съ радость спаса тамъ
Да хва-ли-мъ въ слав-ни-тѣ зе-мѣ.

Въ Печатнице за А. Маносян, у Дизак-хана